

Zatrucia grzybami

ZATRUCIA GRZYBAMI należą do zatruc pokarmowych. W naszych lasach rośnie wiele grzybów o różnej toksyczności. Są gatunki śmiertelnie trujące, warunkowo jadalne i jadalne. Większość grzybów najbardziej niebezpiecznych, śmiertelnie trujących, posiada po spodniej stronie kapelusza blaszki. Należą do nich muchomor, a wśród nich najgroźniejszy - muchomor zielonawy (*sromotnikowy*). Trucizny w nich zawarte nie rozpuszczają się w wodzie, dlatego gotowanie tych grzybów nie powoduje zmniejszenia ich właściwości trujących.

Muchomora zielonawego (*sromotnikowego*) łatwo można pomylić z zielono zabarwionym gołąbkim, gąską zieloną, młodą czubajką kania. Muchomora wiosennego i jadowitego zbieracze mylą z młodymi dziko rosnącymi pieczarkami.

Do grzybów powodujących śmiertelne zatrucia w wyniku uszkodzenia wątroby, nerek i nadnerczy należy zasłonak rudy i piestrzenica kasztanowata. Takie gatunki, jak: strzępiaki, czernidłaki, lejkówki, muchomory czerwone i plamiste zawierają trucizny, które atakują system nerwowy. Do tej grupy zalicza się olszówkę, która zawiera w sobie truciznę rozpuszczalną w wodzie. Obgotowanie zmniejsza, lecz nie likwiduje właściwości trujących, a objawy inne niż gastryczne nie są kojarzone ze spożyciem olszówki.

Inna grupa grzybów, które powodują zatrucia objawiające się biegunkami i wymiotami prowadzącymi do odwodnienia organizmu, to: niektóre czubajki, gołąbki, mleczaże, gąski, a także muchomor cytrynowy, wieruszka ciemna, pieczarka żółtawa, maślanka wiązkowa i ceglasta.

Pamiętajmy, że nie tylko grzyby trujące mogą być przyczyną poważnych kłopotów zdrowotnych. Zebrane grzyby jadalne pozostawione w warunkach sprzyjających rozwojowi drobnoustrojów mogą być również czynnikiem wywołującym zatrucia bakteryjne. Należy unikać podawania potraw z grzybów dzieciom, osobom starszym i chorym.

Grzyby zawierają dużo substancji chitynowych, co powoduje, że nawet gatunki jadalne są ciężkostrawne.

W obrębie grupy grzybów, które po spodniej stronie kapelusza posiadają rurki przypominające gąbkę, spotyka się grzyby trujące takie, jak: borowik purpurowy, borowik grubotrzonowy, borowik szatański (rzadko spotykany w Polsce). Goryczak żółciowy (niepoprawnie nazywany szatanem) nie posiada właściwości trujących, jest jedynie gorzki i dlatego nie nadaje się do spożycia.

Pamiętaj!

Grzyby, w których zawarte są związki trujące nie są wykrywane żadnymi sposobami domowymi. Należy zbierać tylko dobrze znane gatunki grzybów pamiętając, że wiele grzybów trujących jest bardzo podobnych do jadalnych i tylko dobra znajomość cech charakterystycznych dla danego gatunku pozwala uniknąć tragicznej pomyłki!!!

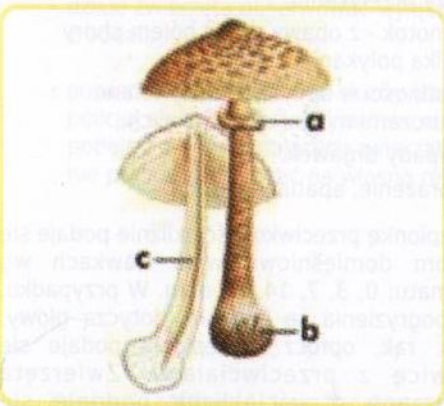
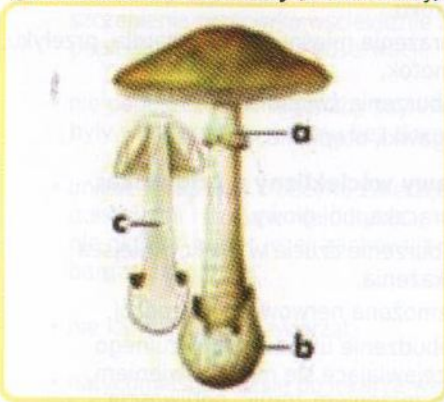
Nie zbierać grzybów małych, ukrytych w ściółce, u których nie można dostrzec charakterystycznych cech gatunkowych.

Muchomor zielonawy (*sromotnikowy*)

- występuje od lipca do października, w lasach liściastych i mieszanych,
- kapelusz ma zielonooliwkowy, czasami z odcieniem brązowym,
- na górnej części trzonu znajduje się przyrośnięty pierścień (rys.1 a), zwisający w postaci kołnierza,

- podstawa trzonu jest bulwiasto zgrubiała, tkwi w odstającej pochwie (rys.1 b),
- w młodych owocnikach trzon jest wewnątrz mięsisty, później staje się gąbczasty, w najstarszych owocnikach pustawy (rys.1 c),
- blaszki niezmiennie białe.

rys. 1 **Muchomor zielonawy** (*sromotnikowy*)

rys. 2 **Czubajka kania**

- a) ruchomy pierścień
- b) bulwiaste rozszerzenie trzonu
- c) pusty trzon

Przebieg zatrucia sromotnikiem

- **Okres utajenia objawów**
- najczęściej od 8 do 24 godzin.
Im dłuższy okres utajenia, tym cięższy przebieg zatrucia.
- **Okres ostrego nieżytu żołądkowo-jelitowego:**
nudności, wymioty, bóle brzucha, biegunka, bóle głowy, osłabienie. Objawy ze strony przewodu pokarmowego zazwyczaj uspokajają się lub ustępują na krótki okres (od 6 do 8 godzin).
- **Okres uszkodzeń narządów:**
wątroby, nerek, serca, śledziona (najczęściej w 3-4 dniu choroby)

50 g muchomora zielonawego (*sromotnika*) wystarczy, żeby spowodować śmierć dorosłego człowieka.

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek dolegliwości po spożyciu grzybów, należy natychmiast zgłosić się do lekarza.

Resztki grzybów, kał, wymiociny zawierające zjedzone grzyby powinno się zabezpieczyć i przekazać do badań diagnostycznych w celu określenia gatunku grzyba, który spowodował zatrucie.